

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävästä käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2017–2021 toteutusta ja seuranta edistävän luonnon monimuotoisuuden kansainvälisten asioiden asiantuntijatyöryhmä

Kokous #12

Aika: Tiistai 2.10.2018, kello 9.00–11.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Norppa
Läsnä: Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö, puheenjohtaja
Asikainen Anna-Rosa, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Atula Roosa, ympäristöministeriö
Blankett Penina, ympäristöministeriö
Niemivuo-Lahti Johanna, maa- ja metsätalousministeriö
Niikkonen Kristiina, ympäristöministeriö
Nikula Liisa, Metsähallitus
Pehu Tuula, maa- ja metsätalousministeriö
Ruohonen-Lehto Marja, Suomen ympäristökeskus
Schulman Anna, maa- ja metsätalousministeriö
Tonteri Tiina, Luonnonvarakeskus
Turunen Olli, Suomen luonnonsuojeluliitto
Pylvänäinen Marja, SYKE, sihteeri

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirja ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtaja Marina von Weissenberg avasi kokouksen kello 9.05. Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi. Kokousten #10 (20.8.2018) ja #11 (30.8.2018) pöytäkirjat hyväksyttiin muutoksitta.

Olli Turunen SLL kertoi terveiset vieraslajeihin liittyen: EU:n Life-rahoitusta on saatu 2,5 milj. € haitallisten vieraslajien hävittämiseen, myös MMM on myöntänyt rahaa ja kuntia on sitoutunut työhön.

IPCC raportti julkaistaan maanantaina 8.10. sopivasti kun tiistaina 9.10. alkaa Arctic congress Rovaniemellä.

2. Kansainväliset ympäristösopimukset ja Suomi - julkaisu

Marina esitteli julkaisua ”*Kansainväliset ympäristösopimukset ja Suomi – Sopimukset kansainvälisen ympäristöyhteistyön edistäjänä*”. Se on julkaistu ja nyt saatavana julkaisuarkisto Valtossa sähköisenä versiona <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4810-1>. Julkaisu on saatavilla myös paperisena.

3. Ramsar-osapuolikokouksen valmistelut – COP 13, Dubai 21.–28.10.2018 (Kristiina Niikkonen)

Ramsar-sopimuksella on 170 osapuolta. EU ei ole osapuoli, mutta tavoitteena on saada EU osapuoleksi. USA ei haluaisi, että EU saisi lisää äänivaltaa. Brysselissä käsitellään WPIEI-kokoonpanossa myös Ramsar-asioita. Pysyvän komitean koordinoitua ei ole oikeastaan. USA on ollut vahva. Pohjois-Amerikka, eli Kanada, USA ja Meksiko ovat koko ajan ytimessä, toisin kuin EU:ssa on neljä henkilöä, jotka vuorottelevat. Sopimukselle tulisi yksi maksaja lisää, jos EU tulisi osapuoleksi.

Ramsar-kokouksen asialistalta Niikkonen nosti seuraavia asioita:

Kuinka uudistettaisiin organisaatorakennetta tehokkaammaksi: Facilitation working group, jota vetää USA, on tehnyt yhden esityksen ja toisen esitti Sveitsi, joka myös panostaa paljon Ramsariin.

Keskustelu on ollut hallinnollista, ei itse substanssiasiaa. Sveitsi ehdottaa, että perustetaan byroo, mikä vahvistaisi Euroopan asemaa. Ja muutetaan pysyvä komitea open-ended working groupiksi, jolloin saataisiin kaikki 170 osapuolta mukaan. Tämä tulee olemaan iso asia osapuolikokouksessa. USA haluaa että yhteistyötahot listataan, se haluaa alistaa STRP:n (Scientific and Technical Review Panel) hallinnollisiin asioihin. Tehostamiskeskustelu käydään johtosäännöstä ja sen uudistamisesta.

Synergiat sopimusten välillä – yhteistyötä jatketaan, se on yhteinen asia CBD:n kanssa. Myös ilmastomuutos yhdistää CBD- ja Ramsar-sopimusta. Suoekosysteemejä tarkastellaan myös tässä kontekstissa; nykyisin saadaan puhua ilmastomuutoksesta myös Ramsarissa. Turvemaiden osalta keskustelua käytiin edellisessä kokouksessa, nyt mukaan otetaan myös mereiset ekosysteemit. Entä sisävedet, kysyi puheenjohtaja? CBD:llä on sisävesiohjelma. Sisävedet on pidettävä esillä ja sisällytettävä myös Ramsariin. Puhtaan veden saatavuudessa on olennaista muistaa sisävedet ja kosteikot. Mukana kokousasioissa on myös kaupungistuminen, rauhan/kriisien tilanteet ja niiden vaikutus, maatalous, gender-asiat, pienet vesistöt, polaariset ja subpolaariset kosteikot. Global Post 2020 Framework:ssa pitää Ramsarin näkyä myös.

Ramsarin sopimuksen pääsihteeri Martha Rojas-Urrego tulee Suomeen vierailulle. Vierailee myös Rovaniemellä Arktisessa BD-kongressissa.

Ramsar Global Wetland Outlook 2018 on julkaistu <https://www.global-wetland-outlook.ramsar.org/> Raportin on tehnyt tieteellis-tekninen työryhmän, ja se on tarkoitettu päätöksentekijöille.

4. CBD COP-14 valtuuskunta, päätelmät ja pöytäkirjat (Marina ja muut)

Suomen kanta YM:n perusmuistiossa (25.9.2018). EU-päätelmät käsitellään WPIEI:ssä (4.–5.10.2018 Bryssel), ja sitten ne 9.10.2018 hyväksytään EU:n ympäristöneuvostossa. EBSA-alueista on käyty keskustelua. Synteettinen biologia tuotti EU:lle edelleen hankaluuksia; keskustelua jatketaan, samoin termien määrittelytyötä. EU-tuomioistuin on päättänyt, että genomit pidetään geenitekniikkalainsäädännössä.

Suomen valtuuskunta, Jenna Oja YM valmistelee. Ministeri Tiilikainen osallistuu korkean tason osuuteen ja ottaa johtotehtäviä. Jussi Palmén YM viestinnästä osallistuu myös. Osallistujat YM, MMM, STM, UM, SYKE, MH, MTK, SLL ja WWF. Yhteensä 23 henkilöä. Oheistapahtumia liittyen alkuperäiskansat, Business & Biodiversity (UPM), Play Art (elokuva).

Suomen valtuuskunnan viralliset valmistelukokoukset, joihin YM kutsuu ovat 17.10. klo 10.00–12.00 sekä 8.11. klo 10.00–12.00

Brysselissä 3.10.2018 Informal Expert Group -kokous on asiantuntijakokous, jossa tiedonvaihtoa ennen WPIEI-kokousta (4.–5.10.), Marina osallistuu. Background documents -linkki IEGn asialistassa.

Nagoyan ja Cartagenan pöytäkirjojen osalta on käyty keskustelua, siitä miten pöytäkirjojen asiantuntemusta saadaan tuotua tavoitteisiin. Pöytäkirjojen asiantuntijat on otettava mukaan prosessiin.

Notifikaatiot: Olli Ojala YM kokosi IPBES-vastineen.

High level segment -paperiin tulossa ilmastomuutos mukaan, jossa pureudutaan eri aiheisiin, kuten vaateteollisuus, kaivosteollisuus yms. Hugo Boss tehnyt analyysin T-paidan elinkaaresta, jonka mukaan puolet 'päästöistä' tulee tuotannosta ja puolet käytöstä.

Position papers, eli EU-kantapaperit, tulleet puheenjohtajamaalta (Itävalta) niille, jotka haluavat seurata määrättyjä teemoja. (Katso COP 14 - EU Position Papers)

Niemivuo-Lahti seuraa viittä teemaa.

1. Aichi-tavoitteiden toteutuminen: Tavoitteena, ettei jo sovittuja asiakirjan kohtia avattaisi enää. EU:n puhe-elementeissä korostetaan kansallisten strategioiden ja toimintaohjelmien tärkeyttä.

2. Vieraslajit: Asiakirjaan ei jäänyt avoimia asioita eikä hakasulkuja. EU:n puhe-elementeissä tuetaan Ahtegin perustamista, mutta ei korosteta sitä, ellei siihen ole rahaa.

3. Kestävän villilihan käyttö: Asiakirjaan jäi yhdet hakasulut, lisäksi pääsihteerin pitäisi tarkistaa tiedeellisiä faktoja, ennen kuin asiakirja voidaan hyväksyä (SBSTTA-käsittelyvaiheessa Amazonin maat eivät hyväksyneet tiettyjä faktoja asiakirjaan liitettäväksi). Asiakirjan ohjeistusliite kestävästä villilihan käytöstä koskee trooppisille ja subtrooppisille alueille tehtyä tarkastelua, mutta vastaava tarkastelu voisi olla myös muilla alueilla mahdollinen. Blankett totesi, että pikkuvalas-kokouksessa merien villilihan käyttö on nostettu CMS:ään.

4. IPBESin toinen työohjelma: Asiakirjassa ei avoimia kohtia eikä hakasulkuja. EU-puhe-elementit tukevat mm. IPBES-arviointien tärkeyttä post-2020-tarkastelussa. Suomen viralliset kommentit toiseen työohjelmaan on jo lähetetty IPBES:lle.

5. Post-2020 -prosessin valmistelusta ei ole saatu vielä EU:n kantaa koskevaa esitystä. - Asiantuntijakokouksessa 3.10. (Marina von Weissenberg osallistuu) asia on varmaankin esillä.

Niikkonen: BD and ilmastonmuutos: oltiin tyytyväisiä. Korostetaan IPCC:n ja IPBES:n välisiä keskinäisiä linkkejä.

Weissenberg: Mainstreaming: tehtävä toimenpideohjelma.
2023 lähtien on yhteiset raportointikehikot kaikille sopimuksille!

Lohtander-Buckbee: Nagoyan pöytäkirjan osio on vielä kesken on. Itävalta on pyytännyt apua.

Blankett: Meri: on vielä asioita hakasuluissa. Suomella on Ruotsin kanssa samat linjat. Halutaan pitää CBD:n alla. Jos tehdään muutoksia, niin kävisivät läpi saman CBD:n prosessin (sekä SBSTTA ja COP). Positiopaperi on vielä löyhä. Suositukset löytyvät SBSTTAn alta. Riidanalainen asia niin EUssa kuin globaalisti. EBSat ovat kuvauksia alueista, joita voidaan hyödyntää, mutta on kunkin maan oma asia kuinka alueita hoidetaan.

5. Eduskunnan biodiversiteettitilaisuus 11.9.2018 (de-briefing) – tulokset

Ei käsitelty.

6. 6. maaraportin valmistelu (tekstien käsittely nk. sovittu edellisessä kokouksessa)

Ilkka Heikkinen on toimittanut YM:n toimenpiteiden päivitykset eteenpäin.
Myös ulkoministeriö on toimittanut päivitetty toimenpiteet.
Ari-Pekka Auvinen päivittää toimenpiteet luonnontila.fi-portaaliin.

30.10. on seuraava biodiversiteettityöryhmän kokous, jolloin pitää olla paljon valmista, jotta käänöstä päästään tekemään.

7. Arktinen kokous Rovaniemellä 9.–12.10.2018 (valmistelutilanne)

Kristiina Niikkonen YM, Marina von Weissenberg YM, Johanna Niemivuo-Lahti MMM, Stig Johansson MH ja Päivi Lundvall SLL osallistuvat. <https://www.arcticbiodiversity.is/congress>

8. Mahdolliset muut asiat

EUROPARC-järjestöllä on terveystoimisto. Kokous oli syyskuussa, joskin tuloksia ei vielä ole, kertoi Nikula Metsähallitus. EUROPARCissa on 39 maata mukana.

9. Seuraavat kokoukset ja kokouksen päättäminen**Seuraavat kokousajat:**

maanantai 22.10. klo 10.30–12.30 YM Honka – aihe 6. maaraportti
tiistai 11.12.2018 klo 13–15 YM Honka

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 11.00.

Puheenjohtaja

Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö

Sihteeri

Marja Pyvänäinen, Suomen ympäristökeskus

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, sihteeri ja pysyvät asiantuntijat.